S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30369

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i (SOGPÖ), Eylem Oruç ve M. B. Acat taraf?ndan 2020 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, e?itim ortamlar?nda ö?retmenler ile ö?renciler aras?ndaki **güç payla??m?** düzeylerini sistematik olarak ölçmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, s?n?f içi dinamiklerin ve ö?renci özerkli?inin de?erlendirilmesinde önemli bir bo?lu?u doldurmay? hedeflemi?tir. Çal??ma, ölçe?in yap?sal tutarl?l???n? ve güvenilirli?ini kan?tlamak üzere kapsaml? bir psikometrik analiz sürecini içermektedir.

Ölçek, ö?retmenlerin s?n?f yönetiminde kulland?klar? otorite biçimlerini ve ö?rencilerin karar alma süreçlerine ne ölçüde kat?ld???n? belirlemeye yard?mc? olmaktad?r. Bu araç, özellikle e?itim psikolojisi, s?n?f yönetimi ve ö?retmen e?itimi alanlar?nda yap?lan ara?t?rmalar için de?erli bir veri toplama kayna?? sunar.

Anahtar Kelimeler

Güç Payla??m?, S?n?f Yönetimi, Ö?retmen-Ö?renci ?li?kileri, Ö?renci Özerkli?i, Psikometrik Ölçek Geli?tirme, Faktör Analizi.

Yazarlar

Eylem Oruç, M. B. Acat

Amaç

S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i'nin temel amac?, s?n?f ortam?nda ö?retmen ve ö?renciler aras?nda gerçekle?en güç da??l?m?n?n ve etkile?im biçimlerinin geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçülmesini sa?lamakt?r. Bu ba?lamda, ölçek, ö?retmenlerin uygulad??? kontrol mekanizmalar? ile ö?rencilere tan?nan sorumluluk ve kat?l?m düzeyleri aras?ndaki dengeyi nicel olarak belirlemeyi amaçlamaktad?r.

Geli?tirme çal??mas?, **güç payla??m?** kavram?n?n e?itim ba?lam?ndaki boyutlar?n? ortaya koyarak, e?itim ara?t?rmac?lar?n?n ve uygulay?c?lar?n?n s?n?f içi dinamikleri daha iyi anlamalar?na olanak tan?maktad?r. Ölçek, özellikle demokratik s?n?f atmosferlerinin olu?turulmas?na yönelik müdahalelerin etkinli?ini de?erlendirmede kritik bir rol oynamaktad?r.

Yap?

SOGPÖ, s?n?f ortam?ndaki ili?kisel gücü ve yetki da??l?m?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Bu yap?, genellikle ö?retmen merkezli otorite ve ö?renci merkezli özerklik gibi kar??t

ARABPSYCHOLOGY.COM

uçlardaki davran??lar? kapsar. Ölçe?in alt?nda yatan temel psikolojik yap?, ö?rencilerin kendilerini ne ölçüde yetkilendirilmi? hissettikleri ve s?n?f kararlar?nda ne kadar söz sahibi olduklar?d?r.

Ara?t?rmac?lar, **güç payla??m?**n?n s?n?f ortam?ndaki ö?renme ç?kt?lar?, motivasyon ve ö?renci memnuniyeti üzerindeki etkilerini incelemek için bu yap?y? kullanmaktad?rlar. Ölçek maddeleri, ö?retmenin geri bildirimi kabul etme iste?ini, ö?rencilerin kurallar?n belirlenmesine kat?l?m?n? ve ö?retmenin esneklik düzeyini yans?tan davran??sal göstergeler üzerine odaklanm??t?r.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas? kapsam?nda kapsaml? bir **geçerlik** analizi yürütülmü?tür. Yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulayarak iyi bir model uyumu sergilemi?tir (örne?in, RMSEA, CFI ve TLI de?erleri kabul edilebilir s?n?rlar?n içinde bulunmu?tur).

Ayr?ca, ölçe?in kapsam geçerli?i, alan?nda uzman akademisyen görü?leri al?narak sa?lanm??t?r. Bu uzmanlar, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen **güç payla??m?** yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?ini de?erlendirmi?lerdir. Elde edilen istatistiksel veriler, SOGPÖ'nün s?n?f ortam?nda güç payla??m?n? ölçmek için geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i'nin **güvenirlik** analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu ortaya koymu?tur. ?ç tutarl?l?k katsay?s? olarak yayg?n ?ekilde kullan?lan Cronbach Alfa de?eri hesaplanm??t?r. Çal??mada, ölçe?in genel Cronbach Alfa katsay?s?n?n yüksek oldu?u (genellikle .80'in üzerinde) rapor edilmi?tir, bu da ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in farkl? uygulamalarda benzer sonuçlar verece?i anlam?na gelmekte ve bu sayede e?itim ara?t?rmalar?nda güvenle kullan?labilece?ini teyit etmektedir. Alt faktörlerin güvenirlik katsay?lar? da kabul edilebilir düzeylerde bulunmu?, böylece ölçe?in hem bütün olarak hem de alt boyutlar baz?nda güçlü bir güvenilirli?e sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçek geli?tirme sürecinde, **Faktör Analizi**, ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek için temel bir ad?m olarak kullan?lm??t?r. Analizler sonucunda S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i'nin çok faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u belirlenmi?tir. Tipik olarak, bu tür ölçekler, "Ö?retmenin Otoritesi", "Ö?renci Kat?l?m? ve Özerkli?i" ve "?leti?imsel Aç?kl?k" gibi boyutlar? içeren faktörlere

ARABPSYCHOLOGY.COM

ayr?lm??t?r.

Yap?lan analizler, ölçek maddelerinin faktör yüklerinin yüksek oldu?unu ve her bir faktörün varyans?n önemli bir k?sm?n? aç?klad???n? göstermi?tir. Bu bulgular, ölçe?in teorik çerçevesini desteklemekte ve s?n?f ortam?ndaki güç payla??m?n?n tek bir boyuttan ziyade karma??k, ili?kisel bir yap? oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Araç Bilgileri

Test Type: Geli?tirme (Developmental) Ölçek

Format: **Likert tipi derecelendirme** ölçe?i (Geli?tirme makalesinde detaylar bulunmas?na ra?men, tipik olarak 5 veya 7 seçenekli bir Likert ölçe?i kullan?lm??t?r).

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?retmenler ve Ö?renciler (Genellikle ö?renci alg?lar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r, ancak ö?retmen versiyonu da bulunabilir).

Age Group: Genellikle ortaokul, lise veya üniversite ö?rencileri (E?itim ortam?ndaki dinamiklere ba?l? olarak ergen ve genç yeti?kinler).

Population Details: Ölçe?in geçerlik ve güvenirlik çal??mas? genellikle Türkiye'deki farkl? e?itim kademelerinden seçilen ö?renci örneklemleri üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullan?larak veri toplanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, S?n?f Dinamikleri, Ö?retmen Otoritesi, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Mevcut de?il (Kaynakta belirtilmemi?tir)

Affiliation Email addresses: eylem.unal@bilecik.edu.tr

Correspondence Address: Bilecik ?eyh Edebali Üniversitesi (Tahmini, yazar?n e-posta adresine dayanarak)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda yay?mlanan geçerlik ve güvenirlik çal??mas? ile akademik literatüre kazand?r?lm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle ilgili yazarlarla ileti?ime geçilerek sa?lanmaktad?r. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarlar?n izni gereklidir.

Test Y?l?: **2020**.

Kaynaklar

Oruç, E. ve Acat, M. B. (2020). S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *PESA Uluslararas? Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi, 6*(2), 197-206. DOI: https://doi.org/10.25272/j.2149-8385.2020.6.2.09

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: sinif-ortaminda-guc-paylasimi-olcegi-toad.pdf

S?n?f Ortam?nda Güç Payla??m? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kayna??n orijinal içeri?inde sa?lanmam??t?r. Maddeler kullan?ma sunuldu?unda, orijinal dillerinde ve biçimlerinde korunmal? ve de?i?tirilmemelidir.

Ölçek Maddeleri:

ARABPSYCHOLOGY.COM